

Národní strategie elektronického zdravotnictví

Strategický cíl 1:

Zvýšení zainteresovanosti občana na péči o vlastní zdraví

Obsah

Strategický cíl 1. Zvýšení zainteresovanosti občana na péči o vlastní zdraví	2
Specifický cíl 1.1. Zajištění snadného a rovného přístupu k informacím o poskytovatelích zdravotních služeb, zajištění dostupnosti služeb jednoduchými nástroji elektronické komunikace	2
Opatření 1.1.1. Úplný přehled o poskytovatelích zdravotních služeb včetně kvalitativních parametrů	3
Opatření 1.1.2. Elektronické objednání zdravotní služby	3
Opatření 1.1.3. Distanční elektronická konzultace zdravotního stavu	4
Specifický cíl 1.2. Poskytnutí přesných informací o zdravotním stavu a léčebných plánech	4
Opatření 1.2.1. Snadný přístup k osobnímu zdravotnímu záznamu	4
Opatření 1.2.2. Umožnění přístupu k záznamům blízkých osob (v případě vydání souhlasu)	5
Opatření 1.2.3. Otevřený přístup k úplnému osobnímu účtu v systému příjmů do fondů plátců a úhrad zdravotních služeb	5
Specifický cíl 1.3. Rozvoj informační podpory při péči o vlastní zdraví a zvyšování zdravotní gramotnosti	5
Opatření 1.3.1. Otevřený a přehledný přístup k informacím o podpoře zdraví a dostupných preventivních programech	5
Opatření 1.3.2. Zvyšování zdravotní gramotnosti prostřednictvím kvalifikovaných informací	5
Opatření 1.3.3. Ucelená komunikační podpora péče o chronicky nemocné	6

Strategický cíl 1. Zvýšení zainteresovanosti občana na péči o vlastní zdraví

Podpora aktivní role občana k péči o vlastní zdraví, k aplikaci zdravého životního stylu, k omezení rizikového chování, k rozvoji osobní zodpovědnosti a k účelnému přístupu ke zdrojům zdravotnického systému je zásadní pro efektivní zvládnutí péče o pacienty s rostoucí incidencí chronických onemocnění u stárnoucí populace. Posílení pozice občana v zdravotnickém systému je zcela v souladu s doporučeními EK Zdraví 2020, je cestou k rozvoji jednoduché a účinné komunikace mezi občany, zdravotnickými profesionály a zodpovědnými orgány veřejné správy.

Služby využívající nástroje informačních a komunikačních technologií, které by aktivitu občanů podporovaly, existují zpravidla pouze jako součásti jiných specifických systémů. K dispozici není ucelený a záměrně budovaný systém, který by podporoval aktivní zapojení občanů v prevenci a péči o vlastní zdraví a integroval nabídku existujících a nově budovaných elektronických informačních zdrojů a služeb. Pokračující absence podpory aktivní role občana by vedla k prohlubování nerovností v přístupu ke zdravotním službám a k omezení dopadu jinak dobře koncipovaných preventivních programů.

Národní zdravotnický informační portál bude hlavní zdrojem informací o zdraví a zdravotnictví pro občana a významným zdrojem informací pro odborné a řídicí pracovníky ve zdravotnictví. Měl by poskytnout komplexní databázi informací z oblasti zdravotní péče, prevence a podpory zdraví jak pro odbornou, tak širokou veřejnost. Například informace o interaktivních preventivních programech zaměřených na zvyšování zdravotní gramotnosti, navigátor pro poradenskou, konzultační a intervenční činnost v oblasti prevence rizikových faktorů životního stylu, s využitím odkazů na důvěryhodné zdroje informací, epidemiologické prevalenční studie, matematické modelování prognóz onemocnění, efektivity preventivních programů, epidemiologické prevalenční studie, věcně příslušné analýzy a legislativu, vhodné nástroje sociálního marketingu a navigátor komunitních programů s využitím geografického informačního systému.

Ucelený, přehledný a důvěryhodný veřejný zdroj informací povede k růstu zdravotní gramotnosti, k omezení nárůstu zdravotních rizik z důvodu aplikace nesprávných doporučení v řízení vlastního životního stylu, k prosazení efektivních postupů při péči o chronicky nemocné.

Portál jako nástroj odborné informační podpory i procesech poskytování zdravotních služeb se stane významným nástrojem rozvoje kvality zdravotní péče, bezpečí pacientů, efektivity péče na všech úrovních.

Specifický cíl 1.1. Zajištění snadného a rovného přístupu k informacím o poskytovatelích zdravotních služeb, zajištění dostupnosti služeb jednoduchými nástroji elektronické komunikace

Jednotná, obecně dostupná, úplná a komfortní služba poskytne občanům ucelený pohled na síť zdravotnických zařízení se strukturou poskytovaných služeb. Umožní jim jednoduchou,

43 bezpečnou a zaručenou elektronickou komunikaci se zdravotnickým personálem a orientaci
44 v rámci systému. Občané získají možnost výběru místa poskytování zdravotních a sociálních
45 služeb, konzultaci nebo objednání vyšetření. Významné výhody by celému systému přineslo
46 sjednocení pohledu na zdravotní a související sociální služby jako celek.

47 Zveřejnění informací o poskytovateli zdravotních služeb nad rámec upravený legislativně
48 podléhá souhlasu tohoto zařízení, a zařízení má právo odmítnout zveřejnění kvalitativních
49 informací nebo jejich určité části v tomto přehledu.

51 Opatření 1.1.1. Úplný přehled o poskytovatelích zdravotních služeb včetně kvalitativních 52 parametrů

53 V současné době není k dispozici snadno dostupný a ucelený přehled o síti poskytovatelů
54 zdravotních služeb, doplněný o další informace, usnadňující občanům orientaci a podporující
55 je v rozhodování. Pokračující absence uvedené služby může vést k prohlubování nerovnosti
56 v přístupu ke zdravotním službám.

57 Pro usnadnění orientace v síti poskytovatelů, zaručené a přesné informace, pro přehled o
58 dostupnosti zdravotních služeb, poskytne úsek Portálu elektronického zdravotnictví občanům
59 přehledný soupis poskytovatelů služeb. Přehled bude poskytovat zejména:

- 60 • informace o struktuře poskytované péče (odbornost, personální zajištění, přístrojové
61 vybavení),
- 62 • kontaktní informace,
- 63 • provozní a ordinační dobu, způsob objednání a komunikace,
- 64 • geografická informace,
- 65 • kvalitativní parametry (pozice v rámci srovnávací metodiky),
- 66 • platné smluvní vztahy se zdravotními pojišťovnami,
- 67 • Přehled volné kapacity pro nové klienty.,

68 Toto opatření občanům dodá zaručené a přesné informace o síti zdravotnických zařízení,
69 získají přehled o dostupných službách.
70

71 Opatření 1.1.2. Elektronické objednání zdravotní služby

72 Stát vytvoří podmínky k tomu, aby se každý občan mohl objednávat ke zdravotním službám
73 pomocí elektronických nástrojů a to všude tam, kde je to účelné. Jedním z nástrojů je vytvořit
74 rozcestník k objednávacím systémům jednotlivých poskytovatelů na portálu elektronického
75 zdravotnictví.

76 Součástí poskytovaných služeb portálu by měla být i stížnostní agenda.

77 Toto opatření přinese zlepšení dostupnosti péče, omezení zdravotních rizik a nepříznivých
78 ekonomických dopadů z důvodu prodloužení a nadbytečných čekacích dob.

Opatření 1.1.3. Distanční elektronická konzultace zdravotního stavu

Pro usnadnění přístupu ke zdravotním službám poskytne Portál obecné rozhraní, ze kterého budou moci poskytovatelé zdravotních služeb, kteří ke službě přistoupí, přijímat od jednoznačně identifikovaných občanů písemnou informaci (dotaz, oznámení, zprávu), ke které následně vydají potvrzení o akceptaci. Stejně rozhraní umožní odeslat žadateli odpověď. Půjde o systém dobrovolného dialogu oprávněných účastníků, zdravotnického profesionála a klienta. Tento systém může být dále rozvíjen směrem k interaktivním službám, typu telekonzultace, vzdáleného monitoringu, interaktivním asistenčním systémům atp.

Toto opatření přinese občanům komplexnost a adresnost informací o terapii, omezení nadbytečných návštěv, vyrovnaní možností v dostupnosti péče, omezení zdravotních rizik.

Specifický cíl 1.2. Poskytnutí přesných informací o zdravotním stavu a léčebných plánech

Nedostatečný přenos informací o zdravotním stavu a léčebných plánech je významnou překážkou uspokojivé oboustranné komunikace mezi lékařem a pacientem. Lékaři často nemají možnost předat pacientům informace o jejich zdravotním stavu ve formě přehledného výpisu. Pacienti nemají k dispozici v případě komplikací zdravotního stavu a vyhledání zdravotní služby výstižnou informaci o zdravotním stavu a léčebných plánech, které jsou u nich aktuálně aplikované. Obdobné služby v omezené formě a bez potřebné interoperability nabízejí některé zdravotní pojišťovny, nejsou obecně a snadno dostupné. Pokračující absence uvedené služby povede k nárůstu zatížení poskytovatelů zdravotních služeb, k neúčelné indikaci zdravotních výkonů, k nadbytečnému zatížení pacientů a k potenciálnímu ohrožení kvality péče s dopady do zdravotního stavu pacientů.

Realizace tohoto cíle umožní, aby pacient získal v mnohem širším měřítku přístup k vlastní zdravotnické dokumentaci i osobnímu účtu zdravotního pojištění a mohl tak být lépe informován o svém zdravotním stavu, o poskytnuté péči a mohl také lépe využívat možností změny poskytovatele nebo získání alternativního názoru na péči o svoje zdraví. Nástroje elektronického zdravotnictví musí umožnit pacientovi získat, uchovávat a podle svého uvážení poskytovat svoji zdravotnickou dokumentaci dalším subjektům. Zároveň poskytneme občanům možnost doplňovat informace, které mají zájem předat poskytovatelům a dalším oprávněným osobám. Systém bude přísně respektovat pravidla ochrany osobních údajů a zapojení občana do systému předávání a sdílení zdravotních informací je dobrovolné a podléhá jeho předcházejícímu informovanému souhlasu; občan může kdykoli požádat, aby určité informace nebo jeho kompletní záznam byly ze systému vypuštěny.

Opatření 1.2.1. Snadný přístup k osobnímu zdravotnímu záznamu

Pro ucelenou informaci o vlastním zdravotním stavu, o sdělených doporučeních, o uložených léčebných režimech, o předepsaných lécivech dostane občan k dispozici náhled na vlastní zdravotnickou dokumentaci ve struktuře, kterou si zvolí (podle účelu náhledu) (viz 2.1).

Toto opatření povzbudí přijetí léčebných režimů a doporučení, povede k omezení opakovaných vyšetření a snížení zdravotní zátěže, zvýší přehled a osobní jistotu občana, zlepší koordinaci péče.

Dojde k zamezení nežádoucích interakcí léciv díky propojení informací z elektronické

122 preskripce se strukturovanou zdravotnickou dokumentací pacienta a aplikací znalostních
123 pravidel.

124 Opatření 1.2.2. Umožnění přístupu k záznamům blízkých osob (v případě vydání souhlasu)

125 Občan dostane možnost povolit přístup k vybraným částem informace o vlastním zdravotním
126 stavu a k osobnímu účtu i dalším osobám, kterým důvěřuje. V případě rodinných příslušníků
127 bude benefitem této služby posílení rodinných vazeb. Více 4.1.6 (Řízení souhlasů a přístupů).

128 Opatření 1.2.3. Otevřený přístup k úplnému osobnímu účtu v systému příjmů do fondů 129 plátců a úhrad zdravotních služeb

130 Pro znalost vlastní pozice v systému dostane občan možnost získat strukturovanou informaci
131 o bilanci svého osobního účtu podle příjmů od plátců a úhrad za zdravotní péči.

132 Toto opatření přinese zvýšení přehledu pacienta, doplnění kontrolních mechanismů
133 s pozitivními ekonomickými dopady.

134

135 Specifický cíl 1.3. Rozvoj informační podpory při péči o vlastní zdraví a zvyšování 136 zdravotní gramotnosti

137 Aktivace pacientů při péči o vlastní zdraví a zdraví svých bližních je jednou z nejúčinnějších
138 cest zlepšování prevence onemocnění a efektivity zdravotní péče. Informovaný,
139 spolupracující pacient se z role objektu zdravotní péče stává skutečným manažerem vlastního
140 zdraví a přispívá tak výraznou měrou nejen ke zlepšení efektivity vynakládaných prostředků,
141 ale zejména ke zlepšování vlastního životního stylu a v případě nemoci i kvality života. Nejde o
142 to, přesunout zodpovědnost za zdraví pouze na bedra pacienta, ale poskytnout mu
143 dostatečné, validní a cílené informace o zdravotním systému jako takovém, snížit informační
144 nerovnováhu mezi pacienty a zdravotnickými profesionály a poskytnout cílené informace
145 v případě nemoci, zejména u chronicky nemocných. Systematická, přehledná informační
146 podpora pacientů, soustředěná do jednoduchého přístupového místa zatím v českém
147 zdravotnictví citelně chybí.

148 Opatření 1.3.1. Otevřený a přehledný přístup k informacím o podpoře zdraví a dostupných 149 preventivních programech

150 Vytvoření a provozování informačního portálu a navigačního systému jako rozcestníku,
151 včetně příkladů dobré praxe podpory zdraví a primární prevence, by výrazně přispělo k růstu
152 efektivity primární prevence a podpory zdraví a zjednodušení přístupu k informacím pro
153 odborníky i širokou veřejnost, včetně snižování nerovností ve zdraví i podpory osob
154 znevýhodněných a ohrožených sociálním vyloučením.

155 Benefity tohoto opatření budou zlepšení informovanosti, včasná diagnostika, omezení
156 rizikového chování, snížení objemu čerpané péče - omezení nákladů, příklon k péči o vlastní
157 zdraví, zvýšení klidu občana a jeho komfortu, zlepšení psychického stavu.

158 Opatření 1.3.2. Zvyšování zdravotní gramotnosti prostřednictvím kvalifikovaných informací

159 Pro zvýšení úrovně znalostí o rizicích životního stylu, dovedností, postojů a motivací ke
160 zdravému životnímu stylu a ke změně chování ve prospěch zdravého životního stylu bude mít
161 občan k dispozici informační část Portálu podpory zdraví.

162 Bude zahrnovat certifikované existující vzdělávací programy (weby) a nově vzniklé, soustavně
163 udržované a odborně garantované zdroje informací.

164 Opatření 1.3.3. Ucelená komunikační podpora péče o chronicky nemocné

165 Péče o chronicky nemocné pacienty a prevence chronických onemocnění dosud neobdržela
166 v ČR míru pozornosti, obvyklou v obdobně organizovaných systémech poskytování a úhrad
167 zdravotních služeb. Programy péče o chronicky nemocné pacienty nejsou aplikovány v celém
168 účelném rozsahu, postrádají účinnou a komfortní komunikační podporu. Pokračující absence
169 nedostatečné podpory programů péče o chronicky nemocné povede k neúčelnému růstu
170 nákladů na rostoucí skupinu občanů trpících nepřenosnými (tzv, civilizačními) onemocněními.
171 Bude omezená dostupnost zdravotních služeb a ohrožená udržitelnost systému úhrad.

172 Zavedení disease management programů pro chronická onemocnění jako nástroje, který
173 reflektuje zatížení patientského kmene a vyrovnává zvýšené náklady pojišťoven s
174 nadprůměrnou frekvencí výskytu chronicky nemocných, bude vyžadovat rozšířenou
175 informační podporu.

176 Občan, zdravotnický profesionál, agenturní pracovník a plátce dostanou strukturované
177 přehledy o aplikovaném plánu péče, o výchozích parametrech zdravotního stavu, o průběhu
178 plánu a jeho výsledcích.

179 Benefitem opatření bude zvýšený zájem a aktivita klienta, efektivní průběh, optimální náklady
180 a očekávané výstupy léčebného plánu.